

عنوان مقاله:

عینیت و بینونت وحدت و کثرت در نظام توحیدی ملاصدرا با ابتناء بر قاعده بسیط الحقیقه

محل انتشار:

دوفصلنامه فلسفه و کلام، دوره 52، شماره 2 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

اعظم مردیها - دانش آموخته مقطع دکتری دانشگاه فردوسی مشهد

سیدمرتضی حسینی شاهرودی - استاد دانشگاه فردوسی مشهد

علیرضا کهنسال - دانشیار دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه مقاله:

ملاصدرا در مباحث توحید با ارائه برهانی مبتنی بر قاعده بسیط الحقیقه، حق تعالی را متصف به بساطت حقیقی می کند. این برهان ظاهراً در امتداد برهان نفی ترکیب از ذات و در عرض سایر براهین توحید است، اما در واقع هدف از آن ارائه نظام توحیدی متمایز از همه مکاتب فلسفی از نظر نسبت وحدت و کثرت در مرتبه ذات و نیز دون ذات حق است. هدف از این مقاله، تبیین معیت ذات واحد حق با کثرت خلقی و نحوه جمع آن با تعالی او بر مبنای این قاعده است. به این منظور، جایگاه برهان بسیط الحقیقه در براهین توحید تبیین می شود؛ زیرا مقدمه ضروری تبیین توحید است. بررسی بساطت حق یا تصالح کثرت نامتناهی با وحدت در مرتبه ذات و نیز توحید صفاتی در فلسفه ملاصدرا که متمیم معنای بساطت است، از موضوعات این پژوهش است و درنهایت، نحوه معیت ویژه مترتب بر بساطت حق ارائه می شود. این معیت می تواند شائبه تکثر ذاتی و نیز نقض تعالی او را داشته باشد. حاصل پژوهش این است که ملاصدرا بر مبنای بساطت حقیقی یا کل الاشیاء بودن حق تعالی، قرابتی بین حق و خلق برقرار می کند که مستلزم تعالی او نیز است.

کلمات کلیدی:

قاعده بسیط الحقیقه، وحدت و کثرت، وحدت شخصی وجود، معیت قیومی، بینونت وصفی، جمع تنزیه و تشبیه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1458594>

